

Підвищення ефективності системи центральних органів виконавчої влади можна досягти шляхом чіткого розподілу функцій з формування та реалізації політики, удосконаливши механізм спрямування і координації діяльності міністерств та врегулювавши систему державного стратегічного планування. Потребують перегляду процедури і робочі процеси в державних органах, також існує необхідність покращення управлінської підзвітності [4].

Закон України «Про державну службу» розроблений за сприяння програми SIGMA на основі Європейських принципів, спрямований на вирішення основних питань державної служби, однак потребує доопрацювання та адаптації в умовах сьогодення. Розвиток штучного інтелекту, діджиталізація, функціонування держави в умовах війни, – все це потребує нових методів і підходів в діяльності державних структур. Покращення ефективності в державних органах неможливе без реорганізації складової менеджменту. Україна потребує високопрофесійної та меритократичної державної служби, діяльність якої спрямована на захист інтересів громадян.

Список використаних джерел

1. Про державну службу. Закон України від 10 грудня 2015 року № 889-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19#Text>.
2. Деякі питання реформування державного управління України. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 21 липня 2021 р. № 831-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/831-2021-%D1%80#Text>.
3. Посібник для керівників державної служби / [Ю. Лихач (кер. авт. колективу), М. Канавець, Р. Попов, А. Малюга, Н. Шамрай, С. Гербеда, А. Мацокін, Н. Чермошенцева, С. Селіванов, Н. Щербак, В. Дівак, Г. Третяченко, Ю. Єрченко, М. Постоловська, О. Бутенко, Л. Михалик; за заг. ред. Н. Алюшиної]. К.: ТОВ «ВІСТКА». 422 с.
4. Реформа державного управління. Принципи належного врядування. URL: <https://par.in.ua/good-governance/principles-of-good-governance>.
5. Офіс реформ Кабінету Міністрів України. Реформи в Україні 2016-2019: Незворотність змін. URL: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/sites/1/reform%20office/ukraine-reform-conference-2019-09-ukr.pdf>.

УДК 330.11:347.77

ЗАСОБИ ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЇ ЯК СПОСІБ ЕФЕКТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ

Палієнко Т., здобувачка ступеня доктора філософії
Національний університет «Києво-Могилянська академія»

У сучасному світі, де конкуренція між підприємствами та бізнес-партнерами дуже жорстка, для досягнення успіху та виживання на ринку важливо виділятися серед конкурентів, надавати унікальні пропозиції та задовольняти індивідуальні потреби кожного клієнта. Тому інтелектуальна власність (ІВ) постає необхідним та стратегічно важливим

ресурсом для суб'єктів господарювання. Господарський кодекс України визначає суб'єктами господарювання «учасників господарських відносин, які здійснюють господарську діяльність, реалізуючи господарську компетенцію (сукупність господарських прав та обов'язків), мають відокремлене майно і несуть відповідальність за своїми зобов'язаннями в межах цього майна, крім випадків, передбачених законодавством» [2, ст. 55]. Ефективне управління інтелектуальною власністю надає можливість суб'єктам господарювання здобути конкурентну перевагу на ринку, підвищити їх власну цінність та займати лідируючі позиції серед конкурентів. Також інтелектуальна власність не лише сприяє зростанню креативності та залученню інновацій, але й стимулює розробки нових продуктів та передових технологій.

Одними із об'єктів права ІВ постають засоби індивідуалізації (ЗІ) учасників цивільного обороту, товарів і послуг, які включають в себе різноманітні ідентифікаційні знаки та елементи, що дозволяють відокремлювати та відрізнити товари, послуги, бренди або учасників господарської діяльності від інших на ринку. Окрім того, засоби індивідуалізації сприяють побудові сприятливого іміджу компанії та зміцненню її позицій на ринку. Вітчизняне законодавство відносить до об'єктів засобів індивідуалізації торговельні марки, комерційні найменування та географічні зазначення походження товарів [1, ст. 420]. Варто зауважити, що також існують нетрадиційні ЗІ, це можуть бути доменні імена, private label, логотипи, слогани, фірмові кольори, дизайн упаковки, тощо. У сукупності, засоби індивідуалізації є не тільки ключовими компонентами успішної маркетингової стратегії, але й важливими правовими засобами для захисту прав на інтелектуальну власність суб'єктів господарювання.

Використання інтелектуальної власності, зокрема об'єктів засобів індивідуалізації, має ряд значущих переваг для суб'єктів господарювання:

– Захист від конкуренції: об'єкти засобів індивідуалізації створюють суб'єктам господарювання унікальний образ та дозволяють виокремлюватися серед конкурентів на ринку товарів або послуг.

– Створення бренду: інтелектуальна власність, зокрема торговельні марки та комерційні найменування, допомагають створити та утримувати бренд, який має власну цінність та визнання споживачів.

– Стимулювання інновацій: інтелектуальна власність стимулює творчість та інноваційності, тому суб'єкти господарювання мають можливість отримати правовий захист та комерційний успіх за новаторські рішення.

– Захист інновацій та технологій: патенти та авторське право надають можливість захистити новаторські ідеї, технології та продукти від копіювання, фальсифікації та незаконного використання.

– Залучення інвестицій: інвестори часто оцінюють наявність та захищеність інтелектуальної власності компанії перед тим, як вкласти свої кошти у проект чи бізнес.

– Довіра споживачів: засоби індивідуалізації слугують встановленню довіри між суб'єктами господарювання та їх клієнтами, що є ключовим елементом успішної комерційної діяльності. Наприклад ЗІ гарантують, що споживачі отримують певний набір якісних характеристик, що притаманний відповідному товару або послугі, які мають торговельну марку чи географічне зазначення.

Суб'єкти господарювання використовують інтелектуальну власність, зокрема засоби індивідуалізації в різних галузях бізнесу, наприклад компанія Соса-Сола, як представник сфери виробництва продуктів харчування, має торговельну марку, шрифт та червоно-білу упаковку для виокремлення своїх напоїв, що мають унікальні смакові властивості. У сфері технологій, американська компанія Apple відома своїм логотипом яблука. У 2023 році

вартість даного бренду склала 297 512 млн дол. США, і зайняв 2 шабелі у рейтингу найдорожчих брендів світу «Brand Finance Global 500», де перше місце посіла компанія, що продає товари та послуги через Інтернет, Amazon – 299 280 млн дол. США [3]. Також усіма відомий слоган «Я це люблю» від мережі закладів швидкого харчування McDonald's і яскраво-блакитні коробочки Tiffany&Co є класичним елементом індивідуалізації товару від ювелірної компанії. У віртуальному просторі доменні імена відіграють ключову роль у визначенні присутності компаній в Інтернеті та їхнього бренду, наприклад, «google.com» для Google.

Загалом підвищення ефективності діяльності суб'єктів господарювання є складною та багатогранною задачею, яка вимагає комплексного підходу та урахування різних аспектів економічної діяльності. Можна виокремити деякі напрями, які сприятимуть підвищенню зростанню ефективності суб'єктів господарювання:

1. Ефективне управління: розробка та впровадження дієвих стратегій управління, включаючи оптимізацію бізнес-процесів, удосконалення організаційної структури та управлінського складу.

2. Стратегічне планування та аналіз ринку: ретельне аналізування ринкових умов та прогнозування тенденцій для прийняття обґрунтованих стратегічних рішень.

3. Оптимізація фінансово-господарської діяльності: раціональне використання фінансових ресурсів, управління ліквідністю, зниження витрат та підвищення прибутковості.

4. Використання інноваційних технологій: активне застосування новітніх технологій та інноваційних рішень для покращення продуктивності, якості продукції та оптимізації виробничих процесів.

5. Підвищення кваліфікації персоналу: інвестування у навчання та розвиток співробітників для забезпечення високого рівня професійної компетентності та ефективності їхньої праці.

6. Стимулювання та мотивація персоналу: впровадження систем мотивації, які стимулюють працівників до високої продуктивності та досягнення цілей.

Отже, ефективна управлінська діяльність з використанням інтелектуальної власності є важливим ресурсом для сучасних компаній та суб'єктів господарювання в загальному. Інтелектуальна власність, зокрема об'єкти засобів індивідуалізації дозволяють суб'єктам господарювання забезпечити стійку конкурентну перевагу, збільшити впізнаваність та довіру споживачів, що формується завдяки добре впізнаваним та цінним брендам, якісним товарам та послугам, чесній та відкритій взаємодії з клієнтами. У кінцевому випадку, активне застосування об'єктів засобів індивідуалізації сприяє інноваційному потенціалу підвищенню фінансового результату суб'єктів господарювання.

Список використаних джерел

1. Цивільний кодекс України : Кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV : станом на 5 жовт. 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text> (дата звернення: 12.10.2023).

2. Господарський кодекс України : Кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-IV : станом на 8 жовт. 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text> (дата звернення: 12.10.2023).

3. Global 500 2023 ranking. *Brandirectory*. URL: <https://brandirectory.com/rankings/global/table> (дата звернення: 12.10.2023).